

איש השנה

קול קורא

מאזכר

מאת אורי אבנרי
בשיתוף פעולה עם צוות החוקרים בהדרכתו
של דוד רובינגר

תר"פ

איש השנה של תשי"ב לא היה החלוץ העברי כובש השממה,

הוא לא היה הלוחם העברי מיסד המדינה,

הוא היה האדם שסימל את גלוי השחיתות הממארת שבה נוגעו כל שטחי החיים: ד"ר אמיל שמורק

תש"ח

היהודים שיבחוהו והיללוהו — שבת ביש- ראל משך תשי"ב. שום ספר או יצירה מוסיקאית בעלי משמעות בינלאומית לא נולדו בה, שום המצאה מדעית, שום תרופת-פלא. מסביב לגבול המתפתל של המדינה התרחשו מאורעות העתידים להשפיע השפעה מכרעת על עתידה. הלידה מחמוד נגיב חולל במצרים מהפכה המשנה כמח עט מדי שבוע את פני המרחב. בסוריה התבצר רודן צבאי אחר, פחות מתקדם, יותר מאיים. באיראן נמשך המחזה המרור של האיש החלוש והבכייני שהתגרה בגדולי העולם ויכול להם, נתן דוגמה שעשתה רושם עמוק בלב מיליוני בני המרחב. כל אותם רחשושים זרים השפיעו על מדינת ישראל. סיכויים רבים היו טמורים בהם, וסכנות רבות שבעתידים. אולם עלייתן של ארצות המרחב, איתן נמצאת ישראל במצב של מלחמת-קבע, לא היתה כה מסוכנת כירידתה המתמדת של מדינת ישראל עצמה. לוא היה גוף המדינה בריא, לא היה חושש מפני הורס היתבגר סביב, אלא להיפך, מנסה להשיג תלט עליו. אולם גוף המדינה לא היה בריא. מחלה אורגנית, גורמה, פשטה באכריה וב-רוחה, נגעה בלב ובמוח, הגיעה למיליוני התאים של הגוף החי. להמונים היה שם למחלה זו. הם קראו לה — שחיתות. אולם הרופאים ידעו ששחיתות זו היא רק התגלות חיצונית של נגע עמוק יותר, כללי יותר ומסוכן יותר.

הקריים האחרונות של שמש של שנת תשי"ב השוקעת אינן מאדומות רכסי-הרים רבי-הוד, אינן מלטפות פיסגות מדורקות לקראת השמים. הנוף הישראלי של שנת תשי"ב היה נוף מישורי, רבי-בקיעים ושקעים. משך שנה זו לא קם המנהיג שיחצוב מן הסלע הצחיח את מי האמונה וההתלהבות. לא קם האיש הדגול שילהיב הרומונים לו באופק. לא קם גם הנביא שישמש במעשים קטנים ובהכנעה עצמית מופת אישי לאדם הנבון. מי היה איש השנה?

פה ושם קמו צעירים עבריים, יצאו אל הנגב ואל הערבה, הקימו לעצמם בית בשממה. כל הכבוד להם. אולם לא הם הטביעו את רוחם על הציבור הישראלי. העולה החדש, שהיה איש השנה של תשי"א (העולם הזה 726), הוסיף לבוא לארץ. אולם זרם העלייה מעט והלך, והשפעתה על חיי הארץ פחתה גם בהשגחה לשנה הקודמת.

העובדה מס' 1 של הנוף הישראלי — המפלגות — הוסיפו לרבוץ ולהתגושש במים העכורים של החיים הציבוריים. אולם שום מעשה מדינאי גדול לא התעלה מעל לביצה זו — פרט לכמה גייסות שנושעו ברובן לפי הומוניה זרה.

דוד בן-גוריון הושיט יד שלום לרודן המצרי החדש — אולם מעשה זה בא למחרת היום בו הפנתה ישראל את גבה לתנועת-השיחרור הטוניסאית וקשה ליחס לו משמעות של מיפנה היסטורי. משה שרת חתם על חוזה השלומים עם גרמניה, אולם היוזמה לחוזה זה באה מצד הקאנצלר הגרמני, ותפקיד ישראל הצטמצם בעמידה על המקח ובקריביגודי פים בכנסת.

הגאון היהודי — זה אשר דורות של

תש"ב

לא נביא, לא נזיר
האדם שהפנה לראשונה את המיקרורסקופ אל הפצע וגילה את החיידקים, נבהל יותר מכל אדם אחר. הוא הגיע לדבר כמעט במקרה. הוא לא היה רופא מנתח, המוכן לקטוע אבר כדי להציל את הגוף. הוא לא היה גם באקטריולוג,